

bioloģiskajiem graudu iepirkumiem un graudiem, kas tiek audzēti bez augšanas regulatoriem, ievērojot striktas mūsu uzņēmuma graudu audzēšanas prasības.

Šogad pirmo reizi pēdējo 20 gadu laikā tik agri saņēmām pirmās graudu ražas. Parasti tās sagaidām jūlijā beigās un vēsākās vasarās – pat augusta pirmajā nedēļā. Šogad – divas trīs nedēļas ātrāk.

Par izciliu graudu ražu nevar runāt, jo ilgstošā sausuma dēļ graudi ir sīki, tas nozīmē, ka to tilpummasa būs daudz mazāka nekā citus gadus. Šā iemesla dēļ lauksaimnieki piedzīvo gana nopietnus zudumus no hektāra. Vissliktākā situācija ir ar vasarājiem (kviešiem) – to ražas ir sliktas visos reģionos. Vidzemē zemniekiem nav sūdzību par rudziem un auzām, ir arī ziemāji. Neskatoties uz pērnajām lietavām, arī sadarbības partneru saimniecības Latgalē spēs nodrošināt plānotos apjomus gan rudziem, gan auzām, gan kviešiem. Sliktāka situācija ir laukos Kurzemē, kur atsevišķām saimniecībām bija izdevīgāk visus graudus nodot lopbarībā, jo tie bija padevušies joti sīki.

Ziemas kviešu kvalitāte ir laba, bet graudi nav tik lieli apjoma ziņā. Ražīgums ir tikai 4.5–6 t/ha, kamēr vajadzētu būt 7–8 t/ha. Lai nodrošinātu augstākā labuma miltus, svarīgi ir pieci rādītāji –

krišanas skaitlis, lipeklis, tilpummasa, proteīns, zelenīds.

Esam kopumā apmierināti arī ar rudzu kvalitāti. Šeit svarīgi rādītāji ir krišanas skaitlis un tilpummasa. Arī rudzu graudu šogad ir sīkāki, bet mazāk ir melno graudu. Kvalitāte visos reģionos ir līdzīga.

Kaut arī auzas tikai tagad sāk kult, redzam, ka to kvalitāte ir sliktāka. Auzām svarīgākais rādītājs ir tilpummasa, tad vizuāli – cik lieli ir graudi. Interesanti, ka šogad bioloģiskās auzas sākts kult ātrāk nekā konvencionālās. Katrā ziņā šis nav auzu gads... Izskatās, ka kuls 3–5 t/ha, pērn bija 5–7 t/ha. Bioloģiskajām auzām šogad kuļ 1.5–2 t/ha, pērn šis rādītājs bija Joti labs – 4.5 t/ha.

Šogad bez sausuma daudzus sējumus piemeklējusi vēl cita problēma – insektu uzlidojums, kas arī kaitēja graudiem. Vēl interesants fakts – graudi ir padevušies labāki tajos laukos, kas nav mēsloti, kas ir pretstatā ierastajai praksei.

Diemžēl klimatiskie laikapstākļi ietekmējuši ražu ne tikai pie mums Latvijā, bet arī citviet pasaulei. Īpaši sausums skāris nozīmīgus graudaugu audzēšanas reģionus. Tas savukārt atstājis ietekmi uz graudu cenām biržās. Salīdzinot ar pagājušo gadu, graudu iepirkumu cenas būtiski pieaugušas. Kviešiem pat sasniegtais vēsturiski augstākās cenas pēdējo desmit un vairāk gadu laikā. Visticamāk, rekordaugstās graudu cenas atstās ietekmi uz graudu produkcijas izmaksām ne tikai Latvijā, bet visā pasaulei.

Latvijā straujākais cenas pieaugums bijis kviešiem – pie mēram, šogad par lopbarībai derīgiem graudiem tiek maksāts tikpat, cik pērn par augstākās kvalitātes kviešiem. Kviešu cenas 2017./2018. gada sezonā veidoja 167–178 EUR/t (atkarībā no graudu kvalitātes grupas). Jaunajā 2018./2019. gada sezonā: 195–220 EUR/t. Tā kā produkcijas ražošanā uzņēmums izmanto augstākās kvalitātes graudus, tad cenu pieaugums ir par 24–32 % atkarībā no graudu kvalitātes grupas. Arī rudziem un auzām iepirkumu cenas ir palielinājušās – salīdzinot ar pērno sezonu, pieaugums ir aptuveni 10 % robežās. Iepirkumu cenu izmaiņas atstājušas būtisku ietekmi uz kviešu miltu ražošanas izmaksām un produkciju kopumā. Līdz ar to, lai gan lauksaimniekiem ir mazāki ražas apjomi, tie tomēr daju zaudējumu atgūst uz cenas rēķina.

Rīgas Dzirnavnieks turpina strauju eksporta tirgu apguvi un eksportē graudaugu produktus uz vairāk nekā 30 dažādām pasaules valstīm. Kopējais eksporta īpatvars sasniedz jau aptuveni 40 % no kopējiem saražotās produkcijas apjomiem. Lai varētu nodrošināt eksporta tirgus pieprasījumu pēc Herkuless un citiem produktiem, uzņēmums katru gadu palielina produkcijas ražošanas jaudas.

Šobrīd esam uzsākuši nozīmīgus attīstības projektus, kas paredz sākt darbību jaunās nišās. Reagējot uz mūsu konkurentu aktivitātēm, arī mēs plānojam uzsākt cieto graudu pārstrādi un makaronu ražošanu tepat Latvijā. Pēdējos gados uzsākti vairāki ražošanas un logistikas efektivizācijas projekti, kas Jaus uzlabot mūsu konkurētspēju. Mūsu saražotās produkcijas apjomi pieaug, līdz ar to pieaug arī prasības pret graudu audzētājiem. Tas skaidrojams ar to, ka lielie un savā jomā vadošie pārtikas ražotāji, kuri izmanto mūsu pārstrādātos miltus vai pārslas kā izejvielas, kļuvuši daudz stingrāki savās prasībās.

Agrozona

Stallkamp

Tālr: 26664494
agrozona.lv

